

SERVICII PENTRU ÎMBUNĂTĂȚIREA REGLEMENTĂRII SERVICIILOR PUBLICE COMUNITARE DE ALIMENTARE CU APĂ ȘI DE CANALIZARE

**ACTIVITATEA 2: ELABORAREA UNEI PROPUNERI DE ÎMBUNĂTĂȚIRE A
CADRULUI DE REGLEMENTARE ECONOMICĂ ȘI A METODOLOGIEI DE
AVIZARE/ APROBARE DE CĂTRE A.N.R.S.C. A PREȚURILOR ȘI
TARIFELOR ÎN SECTORUL DE APĂ ȘI APĂ UZATĂ, ȚINÂND CONT DE
INVESTIȚIILE ȘI EFICIENȚA INVESTIȚIILOR REALIZATE DE OPERATORI
STABILITE ÎN CONTRACTELE DE DELEGARE A GESTIUNII SERVICIULUI
ȘI/SAU ÎN PLANURILE DE AFACERI**

RAPORT PRIVIND ORGANIZARE EVENIMENT DE LUCRU PENTRU 45 OPERATORI DIN SECTORUL APĂ ȘI APĂ UZATĂ

Septembrie 2021

CUPRINS

I.	INTRODUCERE	4
1.1	Cerințe contractuale	4
1.2	Context/Limitări	4
II.	ORGANIZAREA EVENIMENTULUI DE LUCRU	5
III.	DESFĂȘURAREA EVENIMENTULUI DE LUCRU	7
IV.	EVIDENȚE PRIVIND EVENIMENTUL DE LUCRU	9
	ANEXA 1. AGENDA EVENIMENTULUI	14
	ANEXA 2. PREZENTĂRI PENTRU EVENIMENTUL DE DISEMINARE.....	15
	ANEXA 3. INVITAȚIA DE PARTICIPARE LA EVENIMENT	44
	ANEXA 4. LISTA OPERATORILOR CARE AU PRIMIT INVITAȚIE DE PARTICIPARE.....	46
	ANEXA 5. LISTA OPERATORILOR DIN SECTORUL DE APA CARE AU PARTICIPAT LA EVENIMENTUL DE LUCRU	48
	ANEXA 6. SINTEZA ASPECTELOR DISCUTATE ÎN CADRUL EVENIMENTULUI DE LUCRU.....	50

LISTĂ ABREVIERI

A.N.R.S.C.	Autoritatea Națională de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice din România
AM POCA	Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Capacitate Administrativa
ARA	Asociația Română a Apei
IID	Fondul de întreținere, înlocuire și dezvoltare
UAT	Unitate Administrativ Teritorială
OR	Operatori Regionali
UE	Uniunea Europeană

I. INTRODUCERE

1.1 Cerințe contractuale

Această activitate vizează diseminarea rezultatelor obținute în cadrul proiectului, respectiv Metodologia de stabilire, ajustare sau modificare a prețurilor/tarifelor pentru serviciile publice de alimentare cu apă și de canalizare, ținând cont de investițiile și eficiența investițiilor realizate de operatori stabilite în contractele de delegare a gestiunii serviciului și/sau în planurile de afaceri, în cadrul unei reuniuni de lucru pentru 45 de operatori din sectorul de apă și apă uzată.

1.2 Context/Limitări

În contextul riscurilor generate de pandemia COVID 19 și având în vedere dispersia mare în teritoriu a operatorilor de apă și apă uzată, evenimentul de lucru s-a organizat online. Cu toate acestea, în cadrul evenimentului de lucru au putut fi prezentate pe larg atât contextul și necesitatea unei schimbări la nivelul sectorului cât și propunerile de modificare a legislației în vigoare. În cadrul evenimentului s-a asigurat de asemenea și un spațiu rezonabil pentru discuțiile libere pe marginea temelor abordate, părțile agreând ca eventuale comentarii/propuneri de îmbunătățire a cadrului legislativ actual să fi transmise în scris în perioada următoare de către specialiștii operatorilor de servicii.

Participarea la eveniment a depășit numărul de 45 de operatori din sectorul de apă, stabilit ca țintă în cadrul proiectului, însă nu toți operatorii au răspuns invitației de participare. Acest lucru s-a datorat și perioadei în care s-a organizat evenimentul, aceasta fiind imediat după perioada concediilor de vară.

II. ORGANIZAREA EVENIMENTULUI DE LUCRU

Conform Propunerii Tehnice, organizarea evenimentului de lucru pentru 45 de operatori din de sectorul apă și apă uzată a început cu etapa realizării agendei evenimentului și validarea acesteia. În cadrul agendei, au fost menționate mai multe detalii cum ar fi tipul întâlnirii, subiectul întâlnirii, data evenimentului, durata evenimentului, limba evenimentului, participanții la eveniment și subiectele abordate. Evenimentul a fost organizat în cadrul a două sesiuni de prezentare/ discuții, cu o pauză între acestea. Agenda evenimentului este prezentată în cadrul Anexei 1 la prezentul raport.

Următoarea sarcină a vizat realizarea prezentărilor pentru eveniment, conform temelor agreeate. Prezentările au fost validate și cu reprezentanții A.N.R.S.C., aceasta incorporând cele mai relevante informații privind reglementarea economică a serviciilor, ținând cont și de timpul alocat evenimentului. Prezentările pregătite pentru evenimentul de lucru se regăsesc în cadrul Anexei 2 la prezentul raport.

Tot ca parte a organizării evenimentului de lucru Consultantul a pregătit și o Invitație de participare, aceasta fiind validată de asemenea de către reprezentanții A.N.R.S.C.. Invitația de participare a fost semnată atât de către Președintele A.N.R.S.C. cât și de către Liderul asocierii, aceasta fiind prezentată în cadrul Anexei 3 la prezentul raport.

Următoarea etapa a vizat selectarea operatorilor din sectorul de apă către care să fie transmisă invitația de participare. Au fost astfel selectați toți operatorii regionali (aceștia deținând împreună mai mult de 70% din piața serviciilor de apă și canalizare) precum și un număr de 18 operatori de servicii care sunt deținuți sau sub coordonarea Autorităților publice locale. Toți acești operatori de servicii sunt vizați în mod direct de reglementarea economică a serviciilor bazată pe planul de afaceri, care urmează să fie reglementată.

Invitațiile au fost transmise astfel către un număr total de 62 de operatori de servicii, conform tabelului prezentat în cadrul anexei 4 la prezentul raport.

După lansarea invitației, această activitate a fost urmată de confirmarea participării la eveniment a operatorilor. Toate datele au fost centralizate, din partea unor operatori având în multe cazuri mai multe persoane confirmate pentru participare.

Au existat și cazuri în care operatorii nu au furnizat nicio confirmare de participare, numărul acestora fiind totuși foarte mic.

III. DESFĂȘURAREA EVENIMENTULUI DE LUCRU

Evenimentul de lucru online a avut loc în data de 07.09.2021, acesta fiind realizat prin intermediul platformei Zoom.

La eveniment au participat reprezentanți ai A.N.R.S.C., ai operatorilor de servicii invitați și experți ai consultantului. Din partea A.N.R.S.C. au participat mai multe persoane, după cum urmează:

Ionel Tescaru, Președinte A.N.R.S.C.

Livia Băndoiu, Director Direcția prețuri, tarife / Manager proiect

Anca Cador, Director general Direcția generală monitorizare / expert implementare proiect

Iulian Băndoiu, Director general Direcția generală reglementări, autorizări / expert implementare proiect

Rodica Pop, Director Direcția juridică / responsabil cadru legislativ proiect

Iulia Tițoiu, Director adjunct Direcția prețuri, tarife / expert implementare proiect

Dan Matei, Șef Serviciu monitorizare / expert implementare proiect

Adelina Șuteu, Consilier A.N.R.S.C./ responsabil comunicare proiect

Silviu Lăcătușu, expert Direcția prețuri, tarife - Serviciul analize economice

Lista operatorilor de servicii care au participat la acest eveniment de lucru este prezentată în Anexa 5 la prezentul raport.

Evenimentul de lucru a debutat prin transmiterea unui cuvânt introductiv din partea Președintelui A.N.R.S.C. urmată de prezentarea contextului proiectului și a activităților întreprinse.

După aceasta sesiune introductivă, echipa de experții a consultantului a susținut prezentările tehnice, conform succesiunii din agenda evenimentului.

În cadrul reuniunii de lucru au fost avute în vedere și cerințele AM POCA de integrare a principiilor orizontale „Dezvoltare durabilă” și ”Egalitatea de șanse și nediscriminare”.

După susținerea prezentărilor conform temelor agreate, a urmat o sesiune de discuții libere în cadrul căreia au luat cuvântul mai mulți reprezentanți ai operatorilor, dar și specialiști din cadrul A.N.R.S.C. și cei ai Consultantului. Discuțiile purtate au confirmat o bună înțelegere a temelor abordate de din partea participanților, unele subiecte depășind însă cadrul reglementării economice a serviciilor, vizând și alte aspecte ce merită îmbunătățite la nivelul sectorului. Sinteza discuțiilor purtate este prezentată în cadrul anexei 6 la prezentul raport.

Având în vedere schimbarea importantă a cadrului de reglementare economică a serviciilor, respectiv aprobarea de strategii de tarificare pe baza planului de afaceri,

era evident că sunt necesare mai multe discuții pe acest subiect, părțile agreând să colaboreze în continuare. Astfel, autoritatea de reglementare a serviciilor de apă și de canalizare și-a exprimat deschiderea de a primi în perioada următoare propuneri și sugestii de îmbunătățire a cadrului legislativ actual, cu precizarea că va trebui să se aibă în vedere că acest nou cadru de reglementare economică a serviciilor cu poate rezolva toate problemele din sectorul de apă.

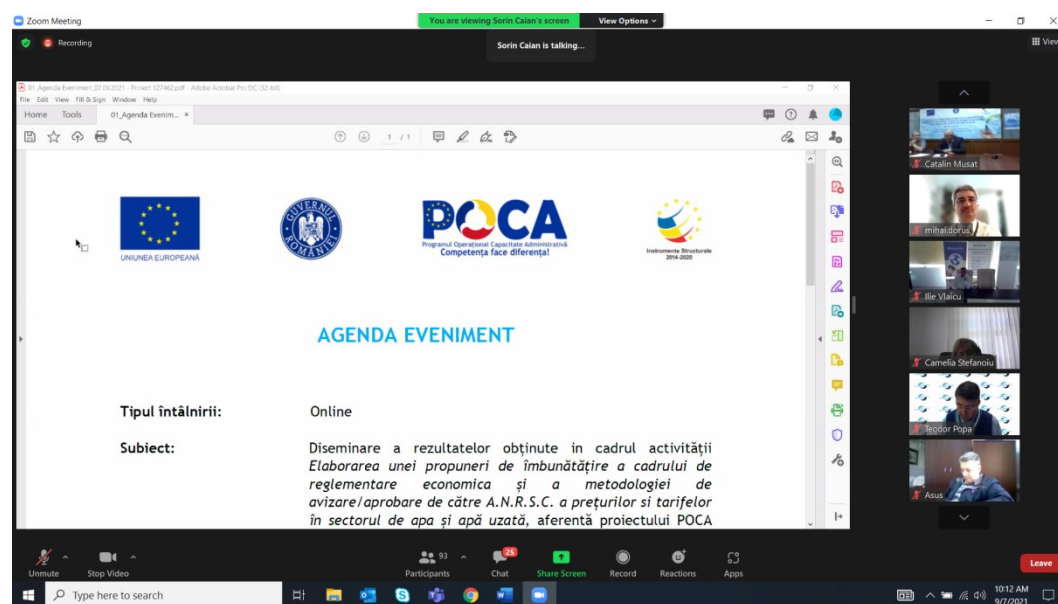
Nu în ultimul rând, trebuie menționat că după realizarea acestui eveniment de lucru, materialele de prezentare au fost puse la dispoziția participanților, conform datelor de contact furnizate.

IV. EVIDENȚE PRIVIND EVENIMENTUL DE LUCRU

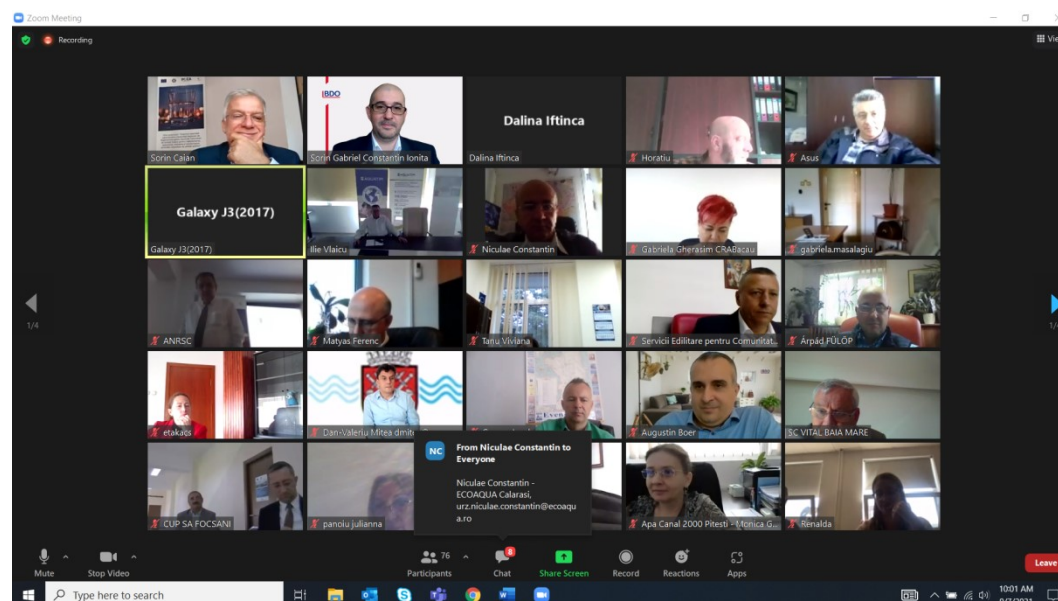
Având în vedere că evenimentul de lucru s-a realizat online (prin intermediul platformei Zoom), în cele ce urmează sunt prezentate câteva capturi de imagine din timpul evenimentului.

De asemenea, pentru acesta eveniment s-a realizat și o înregistrare video, care a fost pusă la dispoziția părților.

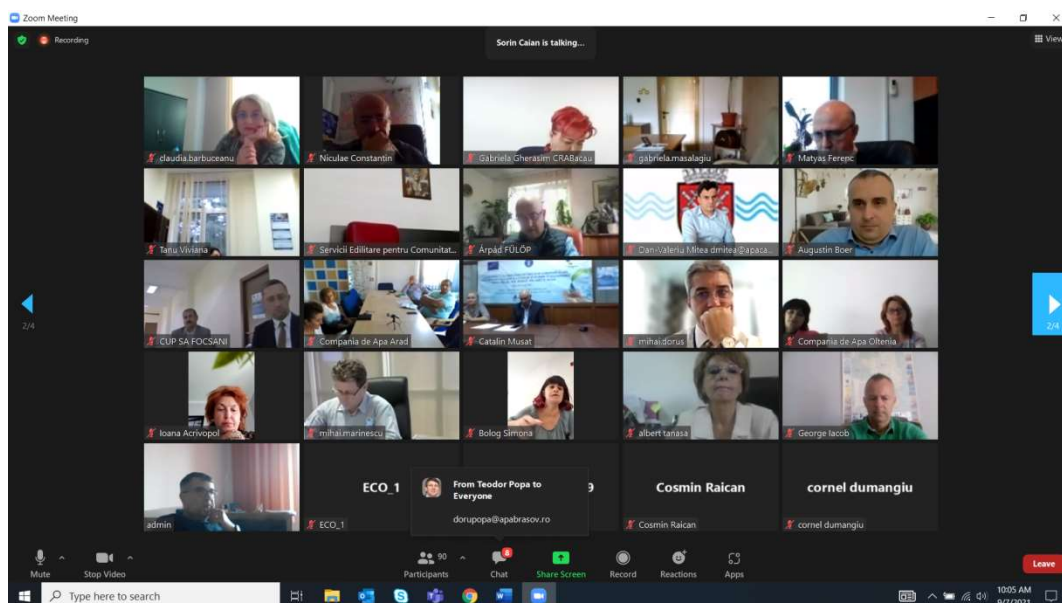
Captură imagine 1

Captură imagine 2

Captură imagine 3

Captură imagine 4

Captură imagine 5

Zoom Meeting

andreea.bosten... Macarie Alexandr... Sorin Gabriel Co... Sorin Calan CUP SA FOCS...

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

POCA Programul Operațional Capacitate Administrativă Competența face diferența!

Instrumente Structurale 2014-2020

SERVICII PENTRU ÎMBUNĂTĂȚIREA REGLEMENTĂRII SERVICIILOR PUBLICE COMUNITARE DE ALIMENTARE CU APĂ ȘI DE CANALIZARE

PROPUNERI DE MODIFICARE A LEGISLAȚIEI ȘI DE ÎMBUNĂTĂȚIRE A REGLEMENTĂRII ECONOMICE ÎN DOMENIUL SERVICIILOR DE ALIMENTARE CU APĂ ȘI APĂ UZATĂ DIN ROMÂNIA

"Întărirea capacității administrative a autorității naționale de reglementare pentru serviciile comunitare de utilități publice pentru reglementarea, autorizarea, evaluarea și monitorizarea serviciilor comunitare de utilități publice", cod proiect 127462

Asocierea dintre BDO ROMÂNIA, WICS și GÎSCAN & ȚIBULEAC

BDO water industry commission

Captură imagine 6

Zoom Meeting

You are viewing Sorin Gabriel Constantin Ionit... 's screen View Options

andreea.bosten... Sorin Gabriel Co... Teodor Popa Macarie Alexan... Sorin Calan

Recording

Reglementarea economică a serviciilor in România

Definirea unor termeni specifici

- Avizare strategie de tarificare
- Aprobare strategie de tarificare
- Plan de Afaceri
- Parametru de ajustare
- Metoda plafonului de preț
- Managementul activelor
- Pierderi de apă

Unmute Start Video Participants 94 Chat Share Screen Record Reactions Leave

Captură imagine 7

Zoom Meeting You are viewing Augustin Boer's screen View Options

Recording Augustin Boer is talking...

PROGNOZA COSTURILOR DE OPERARE SI INTRETINERE

ABORDARE

Structura definită a prezentații costurilor

Proгноza separată pentru fiecare activitate: apă, apă uzată, apă pluvială, etc.

FACTORI DE AJUSTARE REGLEMENTATI

- Scenariul macroeconomic emis de Comisia Nationala pentru Prognoza
- Costurile cu personalul: **inflația generală și 75% din creșterea în termeni reali** a costurilor cu personalul din scenariul macroeconomic
- Toate costurile altele decât cele cu personalul: **inflația generală** din scenariul macroeconomic
- Luând în considerare impactul asupra costurilor pentru alte elemente reglementate sau contractuale (dacă există contracte multianuale): apă brută, energia electrică, etc.

IMPACTUL INVESTITIILOR

Luând în considerare impactul asupra costurilor de operare și întreținere ale investiției implementate

Unmute Stop Video Participants Chat Share Screen Record Reactions Apps

Type here to search

Tuesday, September 8, 2021 12:29 PM 9/7/2021

George Iacob S. Ed. C. Moveni, Nicola... cornel dumangiu Darius Bor icalin Compania de Apă Arad

Captură imagine 8

Zoom Meeting You are viewing Augustin Boer's screen View Options

Recording Augustin Boer is talking...

STRATEGIA REDEVENTEI

SUPORTABILITATE

Aducerea nivelului facturii clientului la un indice de suportabilitate de 2,5%

AMORTIZARE

Pregătirea unui plan pentru introducerea graduală a amortizării patrimoniului public prin redevență

NIVEL MINIM

Redevența ar trebui să fie cel puțin egală cu serviciul datoriei împrumuturilor

STRATEGIE

Pregătirea unei strategii pe perioadă strategie de tarfare pentru a împarti redevența globală pe localități (în suma absolută sau în RON/m3)

Unmute Stop Video Participants Chat Share Screen Record Reactions Apps

Type here to search

Tuesday, September 8, 2021 12:34 PM 9/7/2021

S. Ed. C. Moveni, Nicola... cornel dumangiu Darius Bor icalin Compania de Apă Arad CUP SA POCSANI

Captură imagine 9

Zoom Meeting You are viewing Augustin Boer's screen View Options

Recording Augustin Boer is talking...

MASURI DE CRESTERE A EFICIENTEI

MANAGEMENTUL ACTIVELOR
Operatorul trebuie sa demonstreze ca are in implementare un plan de management al activelor.
Tinta pentru pregatirea planului pe localitati si pe categorii de active
Plan de intretinere a activelor
Plan de reinvestire a activelor

01

REDUCEREA APEI CARE NU ADUCE VENITURI
Balanta apei pentru fiecare sistem de apa
Program pentru reducerea NRW
Nivelul de performanta tinta in fiecare an pentru planul de afaceri

02

EFICIENTA ENERGETICA
Masuri de imbunatatire a eficientei energetice
Obiective de performanta
Strategii de reducere a emisiilor de CO2

03

EFICIENTA PERSONALULUI
Politica de personal pentru perioada planului de afaceri
Masuri de crestere a eficientei personalului
Obiective de performanta a eficientei personalului

04

Unmute Stop Video

Participants 95 Chat Share Screen Record Reactions Apps

Type here to search

12:41 PM 9/7/2021

Leave

Captură imagine 10

Zoom Meeting

Recording

1/4

1/4

Ioana Acrivopol

Teodor Popa

Sorin Gabriel Constantin Ionescu

Sorin Calan

gabrielamasalagiu

Mariya Ferenc

etkaci

Catalin Musat

Camelia Stefancu

Asu

Ilie Vlaicu

paroli juliana

Renaldi

S. Ed. C. Miovani, Nicolae Iadose, co...

Darius Bor

Compania de Apa Arad

George Iacub

Tapu Viigara

scalin

SC VITAL BAIA...

cornel dumangiu

mihai.marinescu

Maria.Budes

CUP SA FOCSANI

SC VITAL BAIA MARE

cornel dumangiu

mihai.marinescu

Maria.Budes

Unmute Stop Video

Participants 92 Chat Share Screen Record Reactions Apps

Type here to search

12:03 PM 9/7/2021

Leave

ANEXA 1. AGENDA EVENIMENTULUI

AGENDA EVENIMENTULUI

Tipul întâlnirii:	Online
Subiect:	Diseminare a rezultatelor obținute în cadrul proiectului POCA cod 127462
Data evenimentului:	07 septembrie 2021, ora 10:00
Durata evenimentului:	Sesiunea 1: 10:00 - 11:30 Pauza: 11:30 - 12:00 Sesiunea 2: 12:00 - 13:30
Limba:	Română
Participanți:	Reprezentanții ANRSC, Asistență Tehnică, operatori din sectorul de apă și apă uzată
Subiecte abordate:	Necesitatea reglementării economice a serviciilor de apă și apă uzată în România, situația comparativă la nivelul Uniunii Europene. Reglementarea economică a serviciilor în Lituania, stat membru UE a cărei performanță în reglementarea sectorului constituie un model de urmat pentru A.N.R.S.C. Propuneri de modificare a legislației și de îmbunătățire a reglementării economice în domeniul serviciilor de alimentare cu apă și apă uzată din România Metodologia de determinare a prețurilor și tarifelor pentru serviciile de apă și apă uzată în contextul reglementării economice Discuții deschise

ANEXA 2. PREZENTĂRI PENTRU EVENIMENTUL DE DISEMINARE

Prezentarea 1

07.09.2021

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferență!

Instrumente Structurale
2014-2020

ROMÂNIA
MINISTERUL DEZVOLTĂRII REGIONALE ȘI INFRASTRUCTURII

1

**NECESITATEA REGLEMENTARII ECONOMICE A SERVICIILOR DE
ALIMENTARE CU APĂ ȘI DE CANALIZARE ÎN ROMANIA**

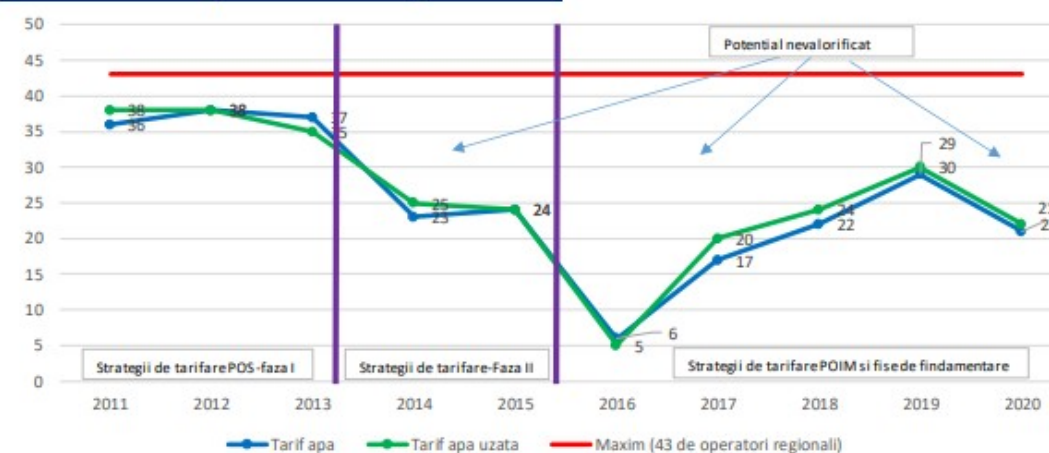
2

ARGUMENTE PENTRU REGLEMENTAREA ECONOMICĂ A SERVICIILOR ÎN ROMÂNIA

- Performanțele sistemului de apă și canalizare din România sunt pe un **trend descrescător** în ultimii ani amenințând sustenabilitatea pe termen mediu și lung.
- În general, **procesul de aprobare a strategiilor de tarifyare** este greoi, pentru că presupune obținerea de hotărâri de consiliu local din partea fiecărui UAT membru al ADI.
- **Asigurarea conectării întregii populații** la servicii de apă și canalizare conforme cu directivele Uniunii Europene a pus presiune pe nevoia de pregătire și implementare de investiții majore în sector.
- România ar trebuie să își dubleze sau tripleze **capacitatea sa de investiții** în perioada următoare, ceea ce reprezintă o mare provocare din punct de vedere financiar, economic și administrativ.
- Nevoia unei **reforme de a crește capacitatea de a pregăti și implementa proiecte** atât cu fonduri UE și buget de stat, cât și din surse proprii, acest lucru putându-se realiza doar dacă se face o reformă în sector care să asigure o sustenabilitate a operării și resursele financiare disponibile în creștere pentru investiții din surse proprii.
- **Principala resursă a sectorului o reprezintă tarifele.** În ultimii 10 ani, elaborarea strategiilor tarifyare a fost legată exclusiv de proiectele finanțate din fonduri europene.

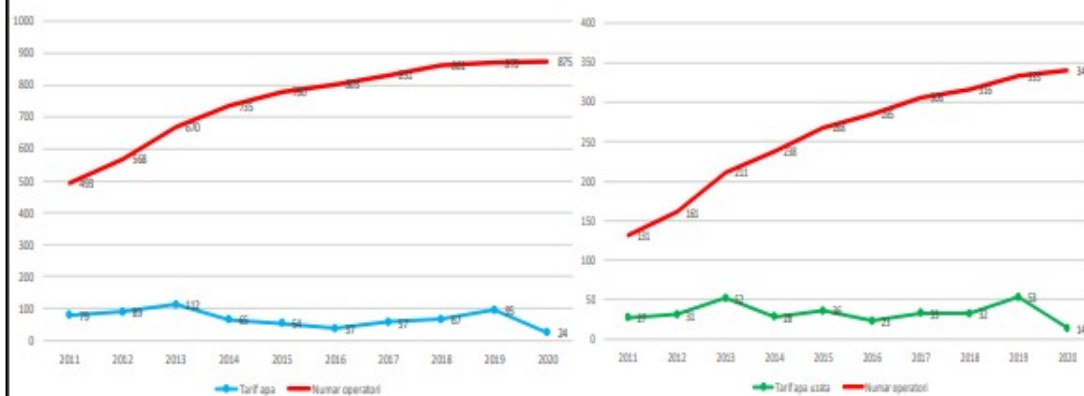
3

Periodicitatea ajustării tarifyelor de către operatorii regionali

4

Periodicitatea ajustării tarifelor de către ceilalți operatori

5

Restul operatorilor din sector au avut o periodicitate de ajustare a tarifelor mult mai redusă decât cea a operatorilor regionali, chiar dacă numărul operatorilor a crescut, ceea ce ridică importante semne de întrebare asupra sustenabilității operatorilor.

- Pentru a putea supraviețui cu o periodicitate așa de redusă în ajustarea tarifelor, o parte din costurile de operare nu sunt recunoscute ca fiind ale activității de apă și apă uzată, cel mai probabil fiind **finanțate de către autoritatea locală indirect** (ex. cheltuielile cu reparațiile se fac cu infrastructura Primăriei, etc.).
- Există o probabilitate ridicată ca aceste sisteme nu beneficiază de o **întreținere corespunzătoare** a infrastructurii (conform specificațiilor tehnice) ceea ce va duce la o degradare accelerată.
- Până în acest moment, când **infrastructura este relativ nouă** (acești operatori operează preponderent în zone rurale cu infrastructură construită în ultimii 10-15 ani), nu au fost înregistrate probleme majore în operare.

În acest context general, se simte nevoia unei schimbări majore în sistemul de reglementare al sectorului pentru a asigura continuitate pentru strategiile de tarificatione și implicit pentru resursele financiare pentru operarea, întreținerea și dezvoltarea sistemelor de apă și apă uzată prin optimizarea suportabilității consumatorilor.

6

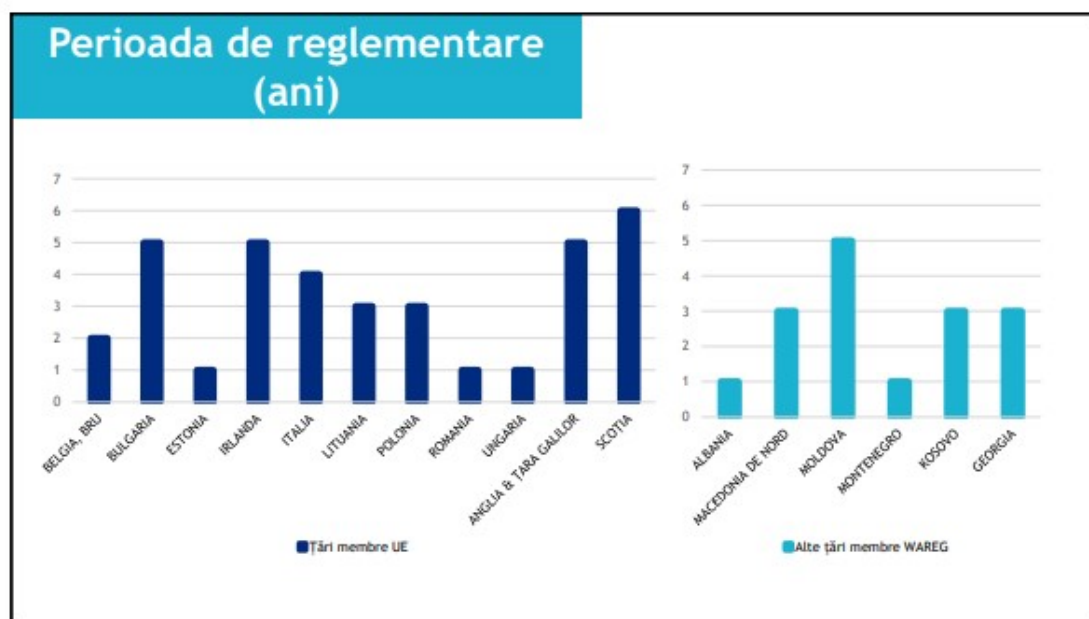
Fără un reglementator economic, operatorii nu vor putea să asigure funcționarea sustenabilă pe termen lung

- O parte din rolul reglementatorului constă în **monitorizarea performanțelor operatorilor**, inclusiv implementarea unui program agreat de investiții (prin fonduri UE, dar și din profiturile operatorilor). Această monitorizare este critică pentru a clădi încrederea clienților, a Guvernului și a altor parteneri în acest cadru de reglementare.
- Totuși, rolul cel mai important al reglementatorului este acela de a **stabili tarifele**. Reglementatorul trebuie să stabilească tarifele la un nivel minim care să permită:
 - O rată minimă a suportabilității de 2,5%; și
 - Asigurarea de fonduri pentru a opera eficient și a implementa un program de investiții care să faciliteze progresul spre conformare.
- În cazul în care reglementatorul stabilește tarifele după **rata suportabilității**, acesta trebuie să colaboreze cu operatorii pentru a face posibilă implementarea programului de cheltuieli de capital.
- A.N.R.S.C. ar trebui să solicite **planuri de afaceri** de la fiecare operator regional, care să conțină: baza actuală de active și costul mediu anual preconizat de înlocuire a activelor atât pentru prezent, cât și pentru viitor, investițiile necesare pentru a ajunge la conformarea deplină cu gama de directive UE, investițiile necesare pe următoarea perioadă de cinci ani pentru a înregistra progres către conformarea cu directivele UE, investițiile necesare pentru următorii cinci ani pentru a ține cont de tendințele de migrare a populației, potențialul de majorare a tarifelor în raport cu pragul minim de suportabilitate de 2,5%, potențialul de îmbunătățire a eficienței costurilor operaționale, o prezentare completă a situației financiare a operatorului regional.

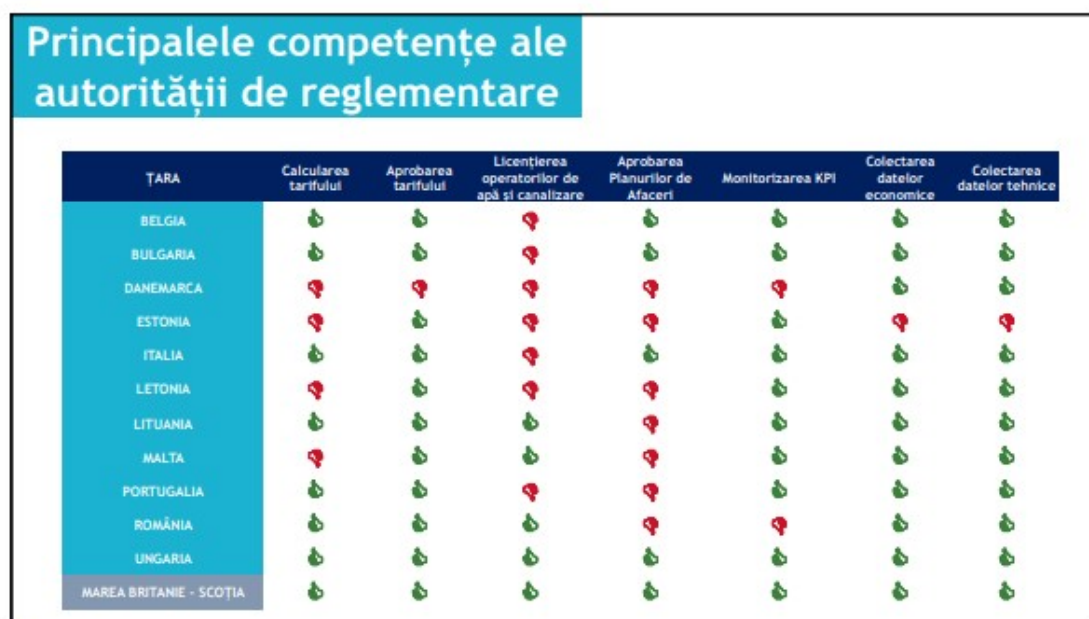
7

ANALIZA COMPARATIVĂ A REGLEMENTĂRII ECONOMICE ÎN STATELE MEMBRE UE

8

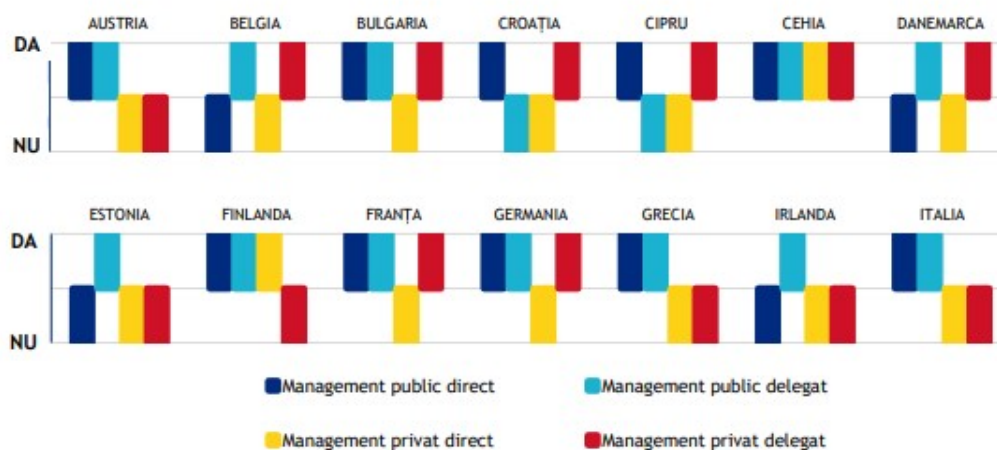

9

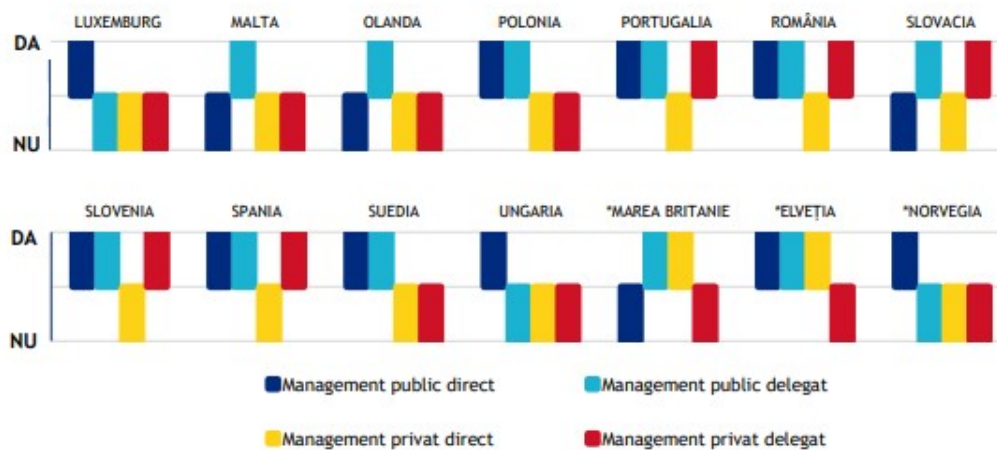
10

Forma de management a serviciilor (1)

11

Forma de management a serviciilor (2)

12

3. ANALIZA REGLEMENTĂRII ECONOMICE A SERVICIILOR

MODELE DE STABILIRE A TARIFELOR PE ȚĂRI					
ȚARA/ Reglementator	COST-PLUS	RATA DE RENTABILITATE	PLAFON DE PREȚ	PLAFON DE VENITURI	ALTE
BULGARIA / EWRC			✓		
GEORGIA / GNERC					✓
ALBANIA / ERRU	✓				
SPANIA / MITECO				✓	
MUNTENEGRU / RAE	✓				
UNGARIA / HEA			✓		
ROMÂNIA / A.N.R.S.C.	✓				
MALTA / REWS	✓				
LETONIA / PUC		✓			
LITUANIA / NCC		✓			

13

3. ANALIZA REGLEMENTĂRII ECONOMICE A SERVICIILOR

MODELE DE STABILIRE A TARIFELOR PE ȚĂRI					
ȚARA/ Reglementator	COST-PLUS	RATA DE RENTABILITATE	PLAFON DE PREȚ	PLAFON DE VENITURI	ALTE
ESTONIA / ECA		✓			
BELGIA, FLANDRA / VMM		✓			
BELGIA, BRUXELLES / BRUGEL			✓		
CROAȚIA / VVU	✓				
POLONIA / ME	✓				
ITALIA / ARERA					✓
ARMENIA / PSRC					✓
MACEDONIA DE NORD / ERC				✓	
MAREA BRITANIE, SCOȚIA / WICS			✓		
MAREA BRITANIE, ANGLIA ȘI ȚARA GALILOR / OFWAT				✓	
IRLANDA / CRU					✓

14

ANALIZA PRIVIND STRUCTURA TARIFARĂ ÎN DIFERITE ȚĂRI				
ȚARA	TARIFUL ESTE DOAR VOLUMETRIC	EXISTĂ TAXĂ FIXĂ	EXISTĂ BLOCURI TARIFARE PE BAZA VOLUMELOR UTILIZATE	ESTE FORMULA TARIFARĂ ACEEAȘI PENTRU FIECARE SERVICIU
BULGARIA / EWRC	Da	Nu	Nu	Da
GEORGIA / GNERC	Nu	Da	Nu	Da
ALBANIA / ERRU	Nu	Da	Da	Da
SPANIA / MITECO	Nu	Da	Da	
MUNTENEGRU / RAE	Nu	Da	Nu	Nu
UNGARIA / HEA	Nu	Da	Nu	Da
ROMÂNIA / A.N.R.S.C.	Da	Nu	Nu	Da
MALTA / REWS	Nu	Da	Da	
LETONIA / PUC	Da	Nu	Nu	Da
LITUANIA / NCC	Nu	Nu	Nu	Da

15

ANALIZA PRIVIND STRUCTURA TARIFARĂ ÎN DIFERITE ȚĂRI				
ȚARA	TARIFUL ESTE DOAR VOLUMETRIC	EXISTĂ TAXĂ FIXĂ	EXISTĂ BLOCURI TARIFARE PE BAZA VOLUMELOR UTILIZATE	ESTE FORMULA TARIFARĂ ACEEAȘI PENTRU FIECARE SERVICIU
ESTONIA / ECA	Da	Da	Nu	Da
BELGIA, FLANDRA / VMM	Nu	Da	Da	Nu
BELGIA, BRUXELLES / BRUGEL	Nu	Da	Da	Da
CROAȚIA / VVU	Nu	Da	Da	Da
POLONIA / ME	Nu	Da	Nu	
ITALIA / ARERA	Nu	Da	Da	Da
ARMENIA / PSRC	Da	Nu		Da
MACEDONIA DE NORD / ERC	Nu	Da	Nu	Da
MAREA BRITANIE, SCOȚIA / WICS	Nu	Da	Da	Nu
MAREA BRITANIE, ANGLIA ȘI ȚARA GALILOR / OFWAT	Nu	Da	Da	Nu
IRLANDA / CRU	Nu	Da	Da	Da

16

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferență!

Instrumente Structurale
2014-2020

SERVICII PENTRU ÎMBUNĂȚĂȚIREA REGLEMENTĂRII SERVICIILOR PUBLICE COMUNITARE DE ALIMENTARE CU APĂ ȘI DE CANALIZARE

REGLEMENTAREA ECONOMICĂ A SERVICIILOR ÎN LITUANIA

"Întărirea capacității administrative a autorității naționale de reglementare pentru serviciile comunitare de utilități publice pentru reglementarea, autorizarea, evaluarea și monitorizarea serviciilor comunitare de utilități publice", cod proiect 127462

1

Lituania - Stat membru UE selectat ca buna practică

- ✓ Analiza problemelor actuale ale sectorului de apă din România ne dă indicații despre direcțiile în care este de dorit modificarea modului de reglementare. Mai multe state membre UE puteau fi considerate opțiuni adecvate pentru consolidarea reglementării economice în România, în unele cazuri beneficiile fiind însă mai puțin realizabile. Acest lucru poate fi cauzat de diferențele dintre factorii geopolitici, fragmentarea industriei, instabilitatea politică sau o dezaliniere generală între România și alte state membre ale UE.
- ✓ Lituania a făcut progrese foarte bune în ultimii ani în consolidarea capacităților sale de reglementare economică și poate fi considerate un exemplu pentru A.N.R.S.C.. Mai mult, industria apei și apelor uzate din Lituania este foarte similară cu cea din România, cu mai multe companii regionale mai mari și cu mulți furnizori de servicii municipale mai mici. Pentru aceste motive, Lituania a fost stat membru UE a cărui performanță în reglementarea sectorului de apă și apa uzată constituie un model de urmat pentru A.N.R.S.C.

2

Reglementarea economică a serviciilor in Lituania

Cadrul general de reglementare economică

- ✓ Perioada de reglementare economică a serviciilor de apa si apa uzata este de 3 ani.
- ✓ Municipaliitățile sunt responsabile pentru dezvoltarea, aprobarea și monitorizarea planurilor de afaceri.
- ✓ VERT face un benchmarking reglementat, face verificarea societăților care furnizează serviciile, verifică descrieri de investiții și dacă serviciile sunt furnizate corespunzător.
- ✓ Operatorii de servicii sunt grupați pe categorii, in funcție de volumul de apa vândută. Pe fiecare grup de operatori se calculează valori medii comparabile, pentru aproximativ 30 de indicatori (ex: energia electrică consumată, costuri cu reparații, cantitate de apa vândută, volum apă uzată epurată, etc.). Dacă unele costuri ale operatorilor de servicii sunt prea mari, atunci VERT nu accepta includerea imediata a acestora in costuri si se acordă o perioada de timp pentru a intra in normalitate.

3

Reglementarea economică a serviciilor in Lituania

Cadrul general de reglementare economică

- ✓ Sunt acceptate următoarele valori pentru pierderile de apa/ infiltrații: pierde în rețelele de alimentare cu apă până la 20%; infiltrarea în sistemul de canalizare până la 20%, iar cu un sistem de canalizare mixt până la 35%
- ✓ În legislație se stabilește ca rata de suportabilitate maxim acceptata este de 4%. In momentul de fata aceasta rata este situata intre 1-2%.

4

Reglementarea economică a serviciilor în Lituania (1)

Aprobarea prețurilor și tarifelor

- ✓ Prețurile pentru serviciile de apă sunt valabile pentru o perioadă de reglementare de 3 ani. Revizuirea prețurilor se face anual în funcție de anumite criterii. Nu toate costurile sunt revizuite anual (se analizează modificările vânzărilor, se analizează modificările tarifelor la electricitate, încălzire, tarifele la combustibil, se analizează rata inflației, se evaluează deprecierea noilor investiții și alte criterii).
- ✓ Pentru fiecare operator de servicii prețurile și tarifele sunt calculate pe trei categorii, după cum urmează: pentru extracție de apă, pentru epurare și pentru distribuție de apă.

5

Reglementarea economică a serviciilor în Lituania (2)

Aprobarea prețurilor și tarifelor

- ✓ Proiectul de prețuri (prețuri de bază pentru perioada de 3 ani) trebuie să fie avizat cu 5 luni înaintea perioadei de reglementare. Atunci se analizează toate costurile înregistrate la nivelul operatorilor și se realizează analiza comparativă vizează costuri cu salariile, întreținerea, energia etc.
- ✓ Rezultatele se dau în 2 luni de la furnizarea documentelor. După avizarea VERT, primăriile trebuie să aprobe prețurile și tarifele în termen de 30 de zile.
- ✓ Dacă primăria nu majorează prețurile, VERT stabilește prețurile pe baza deciziei luate în cadrul unei ședințe speciale.

6

Reglementarea economică a serviciilor in Lituania (3)

Aprobarea prețurilor si tarifelor

- ✓ Tariful pentru tratarea apelor de suprafață (apa meteorică) se aplică doar persoanelor juridice.
- ✓ In Lituania, la fundamentarea preturilor si tarifelor se tine cont doar de investițiile implementate si puse in funcțiune, nu si cele in faza de implementare.
- ✓ VERT nu diferențiază preturi si tarife pe partea socială. Măsurile de protecție socială sunt un atribut exclusiv al primărilor, doar ele putând adopta scheme financiare de compensare.

7

Reglementarea economică a serviciilor in Lituania (4)

Programe de investiții

- ✓ Investițiile se planifică și aprobă de către primărie. Primăria e responsabilă cu monitorizarea acestor investiții si adoptarea de masuri corective. VERT nu e implicat in prioritizarea/ aprobarea investițiilor.
- ✓ Când investițiile sunt mai mari de 1.500.000 euro atunci trebuie avute în vedere o soluție optima de investire (analiză de opțiuni).
- ✓ Fiecare furnizor de servicii trebuie să prezinte VERT un raport în care sa descrie progresul privind investițiile. VERT evaluează impactul investițiilor asupra preturilor si tarifelor însă nu poate aplica sancțiuni dacă investițiile nu sunt realizate.

8

Probleme in reglementarea economica a serviciilor

- ✓ Calitatea datelor furnizate de operatorii de servicii este în general slabă. Este nevoie de mult timp și eforturi pentru a verifica și a evalua aceste date.
- ✓ Valoarea activelor ridicată creată de fondurile UE, deoarece costul amortizării din această valoare nu este evaluat în tarife, astfel încât companiile nu au fonduri suficiente pentru reînnoirea infrastructurii.

9

"Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a Uniunii Europene sau a Guvernului României"

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!*

www.poca.ro

10

SERVICII PENTRU ÎMBUNĂȚĂȚIREA REGLEMENTĂRII SERVICIILOR PUBLICE COMUNITARE DE ALIMENTARE CU APĂ ȘI DE CANALIZARE

**PROPUNERI DE MODIFICARE A LEGISLAȚIEI ȘI DE ÎMBUNĂȚĂȚIRE A REGLEMENTĂRII
ECONOMICE ÎN DOMENIUL SERVICIILOR DE ALIMENTARE CU APĂ ȘI APĂ UZATĂ DIN ROMÂNIA**

"Întărirea capacității administrative a autorității naționale de reglementare pentru serviciile comunitare de utilități publice pentru reglementarea, autorizarea, evaluarea și monitorizarea serviciilor comunitare de utilități publice", cod proiect 127462

1

Reglementarea economică a serviciilor în România

Abordare

Modificările legislative pentru introducerea reglementării economice a serviciilor a vizat pe de-o parte modificarea și completarea Legii serviciului de alimentare cu apă și de canalizare nr. 241/2006, iar pe de altă parte propunerea unui nou Ordin al Președintelui A.N.R.S.C. privind aprobarea metodologiei de ajustare tarifară a prețurilor/tarifelor pentru serviciile publice de alimentare cu apă și de canalizare, pe baza strategiei de tarificare aferentă planului de afaceri.

2

Reglementarea economică a serviciilor în România

Definirea unor termeni specifici

- Avizare strategie de tarifyare
- Aprobare strategie de tarifyare
- Plan de Afaceri
- Parametru de ajustare
- Metoda plafonului de preț
- Managementul activelor
- Pierderi de apă

3

Reglementarea economică a serviciilor în România

Prevederi generale privind reglementarea economică a serviciilor

- Modalitatea de reglementare economică: stimulare prin metoda plafonului de preț
- Criterii de aplicabilitate a mecanismului de reglementare economică a serviciilor
- Perioada de reglementare economică a serviciilor - 5 ani. Prin excepție, A.N.R.S.C. poate reduce perioada de reglementare la mai puțin de 5 ani dar nu mai puțin de 3 ani
- Strategia de tarifyare - bazată pe planul de afaceri
- Menționarea clară a competențelor privind aprobarea planului de afaceri
- Stabilirea modalității de calcul a ratei de suportabilitate/ stabilirea unui nivel minim de 2.5%
- Principii/ reguli de stabilire a nivelului anual al redevenței

4

Reglementarea economică a serviciilor în România

Planificarea Afacerii

- Elementele minime ale planului de afaceri
- Realizarea prognozei cantităților de apă și apă uzată
- Realizarea prognozei costurilor de operare și întreținere
- Includerea în planurile de afaceri a unor măsuri de îmbunătățire
- Includerea în planurile de afaceri a planurilor de investiții pe perioada de reglementare economică (investiții de dezvoltare și investiții de înlocuire - reinvestiții).

5

Reglementarea economică a serviciilor în România

Planificarea Afacerii

- Realizarea pe durata primului ciclu de reglementare economică, a unei evaluări a nevoii totale de investiții pentru a asigura conformarea pe întreaga arie de operare cu directivele UE
- Cerințe privind stabilirea nivelului redevenței pentru bunurile de natura patrimoniului public. Includerea graduala în prețuri și tarife a echivalentului amortizării patrimoniului public (element esențial pentru reglementarea economică a serviciilor)

6

Reglementarea economică a serviciilor în România

Prevederi referitoare la preturi si tarife

- Prevederi generale privind ajustarea/ modificarea prețurilor și tarifelor
- Avizarea/aprobarea prețurilor și tarifelor pentru operatorii cuprinși în programe de finanțare externă, de către A.N.R.S.C..
- Acceptarea unei cote corespunzătoare a pierderilor de apa, la fundamentarea prețurilor și tarifelor
- Ajustarea prețurilor și tarifelor presupune ajustări atât cu inflația cumulată pe ultimul an, cât și în termeni reali

7

Reglementarea economică a serviciilor în România

Prevederi referitoare la preturi si tarife

- Cerințe administrative privind ajustarea prețurilor și tarifelor
- În cazul în care sunt înregistrate variații majore în activitatea operatorilor comparativ cu prognozele din planul de afaceri, operatorii pot propune o revizuire a prețului/ tarifului, inclusiv a strategiei de tarificare
- Aplicarea de măsuri corective în ceea ce privește strategia de tarificare

8

Reglementarea economică a serviciilor în România

Măsuri de protecție socială

- Introducerea unei componente de solidaritate în tariful/prețului serviciului de maxim 1% din valoarea cheltuielilor totale de exploatare, inclusiv amortizare și redevență, aferente fiecărui serviciu, denumit fond de solidaritate (mecanism de protecție socială)
- În cazul în care, din motive de costuri de operare ridicate legate de sustenabilitatea pe termen scurt și mediu a planului de afaceri, rata de suportabilitate prognozat înregistrează valori de peste 3%, autoritățile administrației publice locale adoptă măsuri de protecție socială pentru categoriile defavorizate de utilizatori, pentru a asigura suportabilitatea tuturor utilizatorilor casnici.

9

Reglementarea economică a serviciilor în România

Monitorizarea implementării planurilor de afaceri

- A.N.R.S.C. va monitoriza anual realizarea prevederilor din planul de afaceri ca parte a procesului anual de aprobare a ajustării tarifului
- Monitorizarea anuală va avea în vedere și realizarea indicatorilor de performanță aferenți măsurilor propuse de creștere a eficienței
- A.N.R.S.C. va publica pe site-ul instituției un raport privind analiza performanței operatorilor și a efectelor reglementării economice bazate pe strategia de tarificare aferentă planului de afaceri

10

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferență!

Instrumente Structurale
2014-2020

SERVICII PENTRU ÎMBUNĂȚĂȚIREA REGLEMENTĂRII SERVICIILOR PUBLICE COMUNITARE DE ALIMENTARE CU APĂ ȘI DE CANALIZARE

METODOLOGIA DE AJUSTARE TARIFARĂ A PREȚURILOR/TARIFELOR PENTRU SERVICIILE PUBLICE DE ALIMENTARE CU APĂ ȘI DE CANALIZARE, PE BAZA STRATEGIEI DE TARIFARE AFERENTĂ PLANULUI DE AFACERI

"Întărirea capacității administrative a autorității naționale de reglementare pentru serviciile comunitare de utilități publice pentru reglementarea, autorizarea, evaluarea și monitorizarea serviciilor comunitare de utilități publice", cod proiect 127462

1

METODOLOGIE

- Sistemul de reglementare economică propus pentru sectorul de apă și apă uzată din România este **reglementarea bazată pe stimulare** dar cu unele personalizări considerând particularitățile naționale.
- Este o abordare ex-ante a stabilirii prețurilor, în care autoritățile de reglementare stabilesc un plafon pentru prețuri, pe care compania reglementată le poate percepe clienților săi (de obicei pentru o perioadă determinată de timp - o perioadă de control reglementată definită) pentru a-și îndeplini obligațiile convenite.
- Reglementarea pe baza de stimulente poate îmbrăca două forme:
 - metoda plafonului de preț
 - metoda plafonului de venituri.
- Forma propusă pentru sectorul de apă și apă uzată din România este **metoda plafonului de preț** cu unele personalizări considerând particularitățile naționale.

2

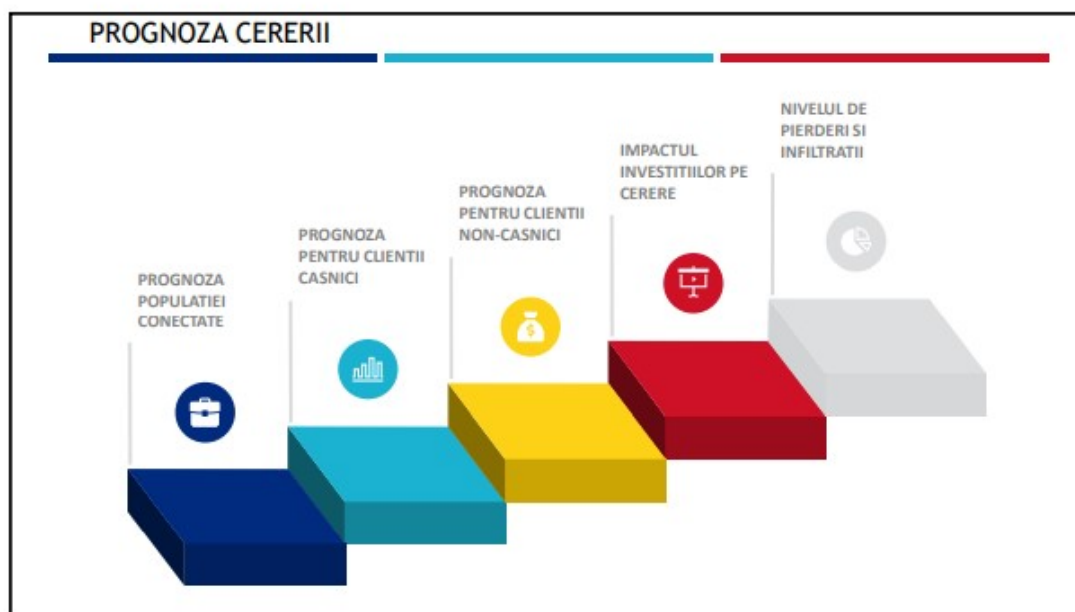
PREVEDERI GENERALE

- Strategiile de tarificare ca parte a procesului de reglementare economică vor fi stabilite pe baza de planuri de afaceri realizate de către operatori în cooperare cu autoritățile locale și/sau asociațiile de dezvoltare intercomunitară
- Perioada de reglementare economică a serviciilor este de 5 ani. Prin excepție, A.N.R.S.C. poate reduce perioada de reglementare a serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare la mai puțin de 5 ani dar nu mai puțin de 3 ani în baza unei argumentări obiective. Perioada de reglementare implica stabilirea aceluiași interval de timp atât pentru strategia de tarificare cât și pentru planificarea afacerii.
- Operatorul care solicită avizarea strategiei de tarificare pentru serviciile publice de alimentare cu apă și de canalizare transmite către A.N.R.S.C. următoarele:
 - a) cererea de avizare a strategiei de tarificare;
 - b) strategia de tarificare;
 - c) planul de afaceri care a stat la baza fundamentării strategiei de tarificare;
 - d) alte date și informații necesare avizării strategiei de tarificare.

3

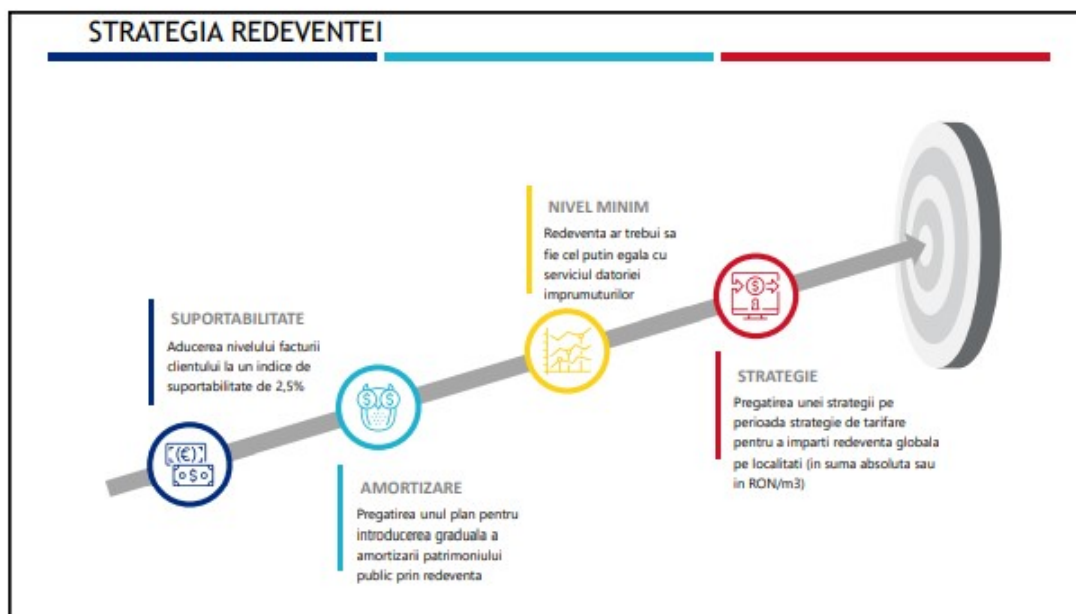
4

5

6

7

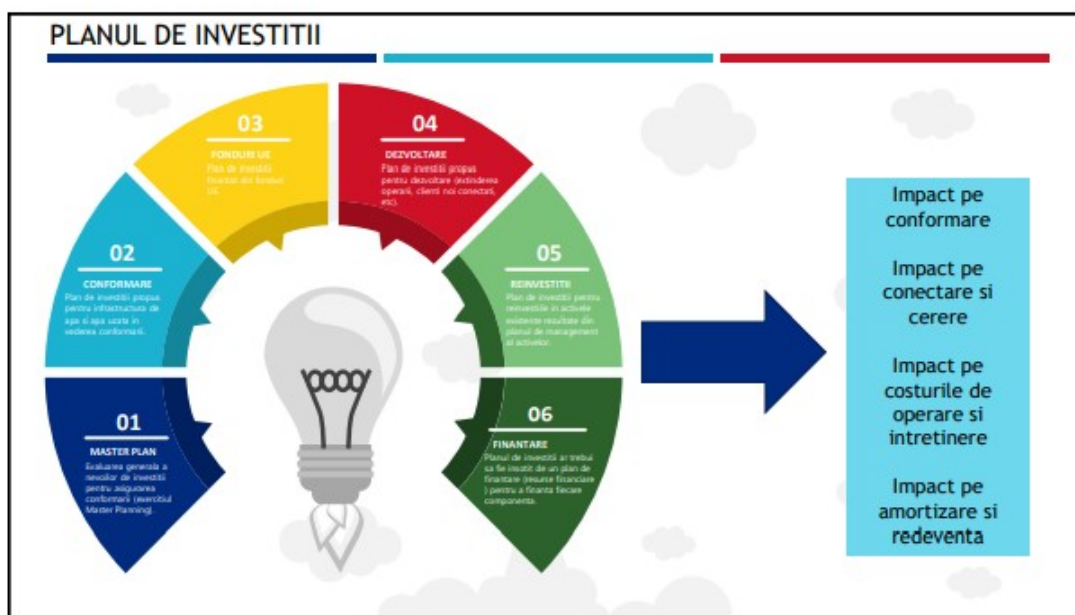
8

9

10

11

MASURI DE PROTECTIE SOCIALA PRIN SOLIDARITATE

- Fondurile necesare finanțării măsurilor de protecție socială pot fi obținute și prin introducerea unei componente de solidaritate în structura pe elemente de cheltuieli a prețului/tarifului serviciului, la un nivel de **maximum 1% din valoarea cheltuielilor de exploatare**, denumit fond de solidaritate.
- Fondul de solidaritate se include în nivelul prețurilor și tarifelor numai după **aprobarea acestuia, prin hotărâre, de către autoritățile deliberative ale administrației publice locale** implicate sau, după caz, de către **adunarea generală a asociației de dezvoltare intercomunitară**.
- Sumele încasate de către operatori, corespunzătoare fondului de solidaritate, se constituie într-un cont distinct purtător de dobândă, deschis la o unitate a trezoreriei statului, sau, după caz, la o bancă, iar fondul rezultat se utilizează exclusiv pentru scopul în care a fost creat, respectiv la acordarea ajutoarelor lunare către populația beneficiară, cu avizul autorității administrației publice locale implicate.

12

PROFITUL REZONABIL

Profitul folosit la realizarea planului de afaceri si a strategiei de tarificare se determina pe baza ratei de **SWAP la RON** la data elaborarii planului de afaceri si a strategiei de tarificare publicată pe site-ul Consiliului Concurenței **plus o primă de 100 de puncte de bază**. Rata SWAP se considera pentru numărul de ani pentru care se stabilește strategia de tarificare.

In cadrul contractelor de delegare cu un grad de risc ridicat, se poate utiliza o rata a profitului mai mare decât rata SWAP+100 puncte de bază care se justifică prin prisma ratelor de rentabilitate printr-un studiu.

13

AJUSTAREA ANUALA

Ajustarea tarifelor la datele stabilite in strategia de tarificare vor presupune ajustări atât cu inflația cumulata, cat si in termeni reali conform următoarei formule:

Tarif $n+i$ = Tarif n x $(1+a_{n+1})$ x $(1+a_{n+2})$ x x $(1+a_{n+i})$ x I_{n+i}

$$I_{n+i} = \frac{CPI \times (1+INF)^{m/12}}{IPI}$$

14

PROCESUL DE MONITORIZARE

1

MONITORIZARE

Autoritatea de reglementare va monitoriza anual realizarea prevederilor din planul de afaceri ca parte a procesului anual de aprobare a ajustării tarifului.

2

INDICATORI DE PERFORMANTA

Autoritatea de reglementare va monitoriza un set de indicatori de performanta predefiniti ca parte a procesului anual de aprobare a ajustării tarifului.

3

AJUSTARE TARIFARA ANUALA CONDITIONATA

Aprobarea ajustărilor anuale de tarife este condiționată de îndeplinirea obiectivelor de eficiență și investiții incluse în planul de afaceri.

4

TRANSPARENTA SI COMUNICARE

Autoritatea de reglementare va pune la dispozitia publicului larg raportul anual de monitorizare pentru operatori pe baza unui continut convenit.

15

PASII URMATORI

Gruparea pe discuții regionale

- După seminar, metodologia de tarificare va fi transmisă către operatorii participanți
- Vor fi organizate discuții regionale pentru a colecta feedback de la operatori

16

GRAFICUL DE DISCUTII REGIONALE

14 Septembrie
la Timișoara

16 Septembrie
la Constanța

21 Septembrie
la Craiova

22 Septembrie
la Târgu Mureș

28 Septembrie
la Iași

17

"Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a Uniunii Europene sau a Guvernului României"

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!*

www.poca.ro

18

ANEXA 3. INVITAȚIA DE PARTICIPARE LA EVENIMENT

Nr. 638 / 30.08.2021

INVITAȚIE DE PARTICIPARE

*la evenimentul de diseminare a rezultatelor obținute în cadrul activității
Elaborarea unei propuneri de îmbunătățire a cadrului de reglementare economică
și a metodologiei de avizare/aprobare de către A.N.R.S.C. a prețurilor și tarifelor
în sectorul de apă și apă uzată, aferentă proiectului POCA cod 127462*

Stimată doamnă/ Stimate Domn,

Având în vedere nevoile identificate la nivelul Autorității Naționale de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice, autorităților publice locale și structurilor asociative ale administrației publice, instituția a obținut finanțare prin Programul Operațional Capacitate Administrativă pentru implementarea proiectului «Întărirea capacității administrative a Autorității Naționale de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice pentru reglementarea, autorizarea, evaluarea și monitorizarea serviciilor comunitare de utilități publice», cod proiect 127462.

Proiectul propus contribuie la atingerea obiectivului specific 1.1. Dezvoltarea și introducerea de sisteme și standarde comune în administrația publică ce optimizează procesele decizionale orientate către cetățeni și mediul de afaceri, prin următoarele elemente:

- Consolidarea capacității administrative prin crearea cadrului unitar la nivelul A.N.R.S.C. pentru reglementarea, autorizarea, evaluarea și monitorizarea serviciilor comunitare de utilități publice.
- Creșterea calității și accesului la serviciile publice, consolidarea capacității autorităților administrației publice locale și susținerea dezvoltării la nivel local prin definirea de instrumente, metode și proceduri în domeniul serviciilor comunitare de utilități publice.
- Reducerea birocrăției și simplificarea procedurilor pentru cetățeni, întrucât activitățile propuse sunt de natura să eficientizeze activitatea administrației publice și să crească gradul de transparență și integritate în furnizarea serviciilor comunitare de utilități publice, contribuind la creșterea gradului de satisfacție al cetățeanului și la îmbunătățirea imaginii administrației publice.

Pentru implementarea activităților privind îmbunătățirea reglementării serviciilor publice comunitare de alimentare cu apă și de canalizare în cadrul acestui proiect A.N.R.S.C., a

contractat servicii de asistență tehnică, prin procedura de licitație deschisă, consorțiul selectat fiind reprezentant de BDO, WICS și Gîscan, Țibuleac și Asociații.

Una dintre activitățile acestui proiect vizează formularea de propuneri de îmbunătățire a cadrului de reglementare economică și a metodologiei de avizare/aprobare de către A.N.R.S.C. a prețurilor și tarifelor în sectorul de apă și apă uzată, ținând cont de investițiile și eficiența investițiilor realizate de operatori stabilite în contractele de delegare a gestiunii serviciului și/sau în planurile de afaceri.

În acest context, și recunoscând importanța unei astfel de schimbări legislative la nivelul sectorului de apă și de apă uzată, vă invităm să participați la o reuniune de lucru în vederea diseminării rezultatelor obținute în cadrul proiectului, eveniment organizat în data de **07 septembrie 2021**, începând cu **ora 10:00**. Agenda evenimentului este atașată prezentei invitații de participare.

Diseminarea rezultatelor proiectului se va realiza on line prin intermediul unei platforme electronice, invitații putându-se conecta prin accesarea următorului link:

Join Zoom Meeting: <https://us02web.zoom.us/j/87544300959>.

În acest sens, avem rugămintea să ne transmiteți numele persoanei desemnate la nivelul organizației dumneavoastră pentru a participa la acest eveniment, împreună cu datele de contact ale acesteia (funcție deținută, număr de mobil, adresa de email).

Din partea beneficiarului proiectului persoana de contact este dra. Adelina Șuteu (e-mail: adelina.suteu@anrsc.ro; telefon: +40 213179751), iar din partea asistenței tehnice persoana de contact este dra. Andreea Bostenescu (andreea.bostenescu@bdo.ro, mobil: 0760 287596). Toată corespondența cu privire la acest eveniment se va realiza prin menționarea ambelor persoane de contact mai sus desemnate.

Pentru orice informații și detalii suplimentare privind acest eveniment, va stăm cu drag la dispoziție.

Cu stima,

Ionel TESCĂRU
Președinte

Sorin CAIAN
Partener

ANEXA 4. LISTA OPERATORILOR CARE AU PRIMIT INVITAȚIE DE PARTICIPARE

NR. CRT.	Județ	Localitate	Operator
1	Alba	Alba Iulia	APA-C.T.T.A. S.A. ALBA IULIA
2	Arad	Arad	COMPANA DE APA ARAD S.A.
3	Arad	Oraș Chișineu Criș	COMPANIA DE APĂ CRIȘ S.R.L.
4	Argeș	Municipiul Câmpulung	Edilul CGA S.A.
5	Argeș	Municipiul Curtea de Argeș	Aquaterm AG 98 S.A.
6	Argeș	Oraș Mioveni	Servicii Edilitare pentru Comunitate Mioveni S.R.L.
7	Argeș	Pitești	APA-CANAL 2000 S.A. PITESTI
8	Bacău	Bacău	COMPANIA REGIONALA DE APA S.A. BACAU
9	Bihor	Borș	APA CANAL NORD VEST S.A
10	Bihor	Marghita	SPAACS Marghita
11	Bihor	Oradea	S.C.COMPANIA DE APA ORADEA S.A.
12	Bihor	Orașul Aleșd	SALUBRI SA
13	Bihor	Orașul Valea lui Mihai	APĂ CANAL NORD VEST SA
14	Bistrița- Năsăud	Bistrița	AQUABIS S.A. BISTRITA NASAUD
15	Botoșani	Botoșani	NOVA APA SERV S.A. BOTOSANI
16	Brăila	Brăila	COMP DE UT. PUB.DUNAREA S.A. BRAILA
17	Brașov	Brașov	COMPANIA APA S.A. BRASOV
18	Buzău	Buzău	COMPANIA DE APA S.A. BUZAU
19	Călărași	Călărași	ECOQUA S.A. CALARASI
20	Caras Severin	Reșița	AQUACARAS S.A.
21	Cluj	Cluj-Napoca	COMPANIA DE APA SOMES S.A. CLUJ-NAPOCA
22	Cluj	Turda	APA ARIES S.A. TURDA
23	Constanța	Constanța	RAJA CONSTANTA S.A.
24	Covasna	Sfântu Gheorghe	GOSPODARIE COMUNALA S.A. SF. GHEORGHE
25	Dâmbovița	Târgoviște	COMPANIA DE APA TARGOVISTE DAMBOVITA S.A.
26	Dolj	Craiova	COMP. DE APA OLTENIA S.A.CRAIOVA
27	Galați	Galați	APA CANAL S.A. GALATI
28	Giurgiu	Giurgiu	APA SERVICE S.A. GIURGIU
29	Gorj	Târgu Jiu	APAREGIO GORJ S.A. TG. JIU
30	Harghita	Miercurea Ciuc	HARVIZ S.A. - MIERCUREA CIUC
31	Harghita	Municipiul Toplița	S.C. AQUA CALIMANI S.R.L.
32	Harghita	Oraș Bălan	SERVICIUL PUBLIC DE ALIMENTARE CU APA, CANALIZARE, SALUBRIZARE (PJ)

33	Harghita	Remetea	Redisza Remetea
34	Hunedoara	Deva	APA -PROD S.A. DEVA
35	Hunedoara	Petroșani	APA SERV VALEA JIULUI S.A. - PETROSANI
36	Ialomița	Municipiul Slobozia	Urban Slobozia S.A.
37	Iași	Iași	APA VITAL S.A. IASI
38	Ilfov	Buftea	APA CANAL ILFOV S.A.
39	Ilfov	Voluntari	EURO APAVOL VOLUNTARI
40	Maramureș	Borșa	Serviciul de utilitati Publice Borsa
41	Maramureș	Baia Mare	VITAL S.A. BAIA MARE
42	Mehedinți	Drobeta-Turnu Severin	SECOM S.A. DR. TR. SEVERIN
43	Mureș	Oraș Sângeorgiu de Pădure	Serviciul Public de Alimentare cu Apă și canal
44	Mureș	Târgu Mureș	COMPANIA AQUASERV S.A. TG. MURES
45	Neamț	Piatra Neamț	COMP. JUD. APA SERV PIATRA NEAMT
46	Olt	Slatina	COMPANIA DE APA OLT S.A.
47	Prahova	Filipeștii de Târg	Filipestii de Targ
48	Prahova	Ploiești	HIDRO PRAHOVA S.A. PLOIESTI
49	Satu Mare	Satu Mare	APASERV SATU MARE S.A.
50	Sibiu	Mediaș	COMPANIA "APA TARNAVEI MARI" S.A.
51	Sibiu	Sibiu	APA-CANAL SIBIU S.A.
52	Suceava	Oraș Broșteni	PJ SPAAC Brosteni
53	Suceava	Oraș Frasin	SERVICIUL PUBLIC DE ALIMENTARE CU APA SI CANALIZARE (SPJ)
54	Suceava	Suceava	ACET S.A. SUCEAVA
55	Teleorman	Alexandria	APA SERV S.A. ALEXANDRIA
56	Timiș	Municipiul Lugoj	MERIDIAN 22 S.A.
57	Timiș	Timișoara	AQUATIM S.A. TIMISOARA
58	Tulcea	Tulcea	AQUASERV S.A. TULCEA
59	Vâlcea	Oraș Berbești	GOSPODARIRE LOCALA BERBESTI S.R.L.
60	Vâlcea	Râmnicu Vâlcea	APAVIL S.A. RM. VALCEA
61	Vaslui	Vaslui	AQUAVAS S.A. VASLUI
62	Vrancea	Focșani	COMP DE UTILITATI PUBLICE S.A. FOCSANI

ANEXA 5. LISTA OPERATORILOR DIN SECTORUL DE APA CARE AU PARTICIPAT LA EVENIMENTUL DE LUCRU

Nr. Crt.	Denumire operator de servicii
1.	CJ Apă Serv SA Neamț
2.	APA-CANAL 2000 S.A. PITEȘTI
3.	AQUATIM S.A. TIMIȘOARA
4.	COMPANIA APĂ S.A. BRAȘOV
5.	APAVIL S.A. RM. VÂLCEA
6.	COMPANIA DE APA OLT S.A.
7.	COMPANIA AQUASERV S.A. TG. MUREȘ
8.	VITAL S.A. BAIA MARE
9.	APASERV SATU MARE S.A.
10.	APĂ CANAL S.A. GALATI
11.	S.C.COMPANIA DE APĂ ORADEA S.A.
12.	COMPANIA DE APĂ S.A. BUZĂU
13.	APĂ SERV S.A. ALEXANDRIA
14.	APĂ-CANAL SIBIU S.A.
15.	APĂ SERV VALEA JIULUI S.A. - PETROȘANI
16.	ECOQUA S.A. CĂLĂRAȘI
17.	AQUABIS S.A. BISTRIȚA NĂSAUD
18.	Urban Slobozia S.A.
19.	ACET S.A. SUCEAVA
20.	RAJA CONSTANȚA S.A.
21.	AQUASERV S.A. TULCEA
22.	APAREGIO GORJ S.A. TG. JIU
23.	APA ARIES S.A. TURDA
24.	COMPANIA REGIONALĂ DE APĂ S.A. BACĂU
25.	COMP DE UT. PUB.DUNĂREA S.A. BRĂILA
26.	COMPANIA DE APĂ SOMEȘ S.A. CLUJ-NAPOCA
27.	APĂ VITAL S.A. IAȘI
28.	AQUACARAS S.A.
29.	COMP DE UTILITĂȚI PUBLICE S.A. FOCȘANI
30.	COMP. DE APĂ OLTENIA S.A.CRAIOVA
31.	SECOM S.A. DR. TR. SEVERIN
32.	COMPANA DE APĂ ARAD S.A.
33.	COMPANIA DE APĂ CRIȘ S.R.L.
34.	PJ SPAAC Broșteni
35.	Filipeștii de Târg
36.	HARVIZ S.A. - MIERCUREA CIUC
37.	APĂ CANAL ILFOV S.A.
38.	COMPANIA DE APĂ TÂRGOVIȘTE DAMBOVIȚA S.A.
39.	NOVA APA SERV S.A. BOTOȘANI
40.	Servicii Edilitare pentru Comunitate Mioveni S.R.L.
41.	APA -PROD S.A. DEVA
42.	APA-C.T.T.A. S.A. ALBA IULIA
43.	APĂ SERVICE S.A. GIURGIU
44.	SERVICIUL PUBLIC DE ALIMENTARE CU APĂ ȘI CANALIZARE (SPJ)
45.	AQUAVAS S.A. VASLUI

46.	HIDRO PRAHOVA S.A. PLOIEȘTI
47.	COMPANIA "APA TÂRNAVEI MARI" S.A.
48.	GOSPODARIE COMUNALA S.A. SF. GHEORGHE
49.	Aquaterm AG 98 S.A.
50.	Edilul CGA S.A.
51.	APĂ CANAL NORD VEST SA
52.	SERVICIUL PUBLIC DE ALIMENTARE CU APA, CANALIZARE, SALUBRIZARE (PJ)
53.	GOSPODARIRE LOCALA BERBESTI S.R.L.

ANEXA 6. SINTEZA ASPECTELOR DISCUTATE ÎN CADRUL EVENIMENTULUI DE LUCRU

EVENIMENT DE LUCRU PENTRU DISEMINAREA REZULTATELOR OBȚINUTE ÎN CADRUL PROIECTULUI

Aspecte de fond discutate în cadrul întâlnirii

Intervenție a Președintelui ARA

- Președintele ARA a scos în evidență faptul că operatorii vor fi proactivi și constructivi, iar lucrurile trebuie îmbunătățite. Astfel, trebuie făcute anumite simulări pentru a vedea cum se dezvoltă sectorul. OR trebuie să iasă întăriți din acest proces.
- Obligațiile și regulile de bună guvernare trebuie împărțite corect între părți.
- A.N.R.S.C. devine o entitate puternică prin acest nou mecanism de reglementare economică a serviciilor și în consecință trebuie să se asigure independența politică a acesteia (să fie autoritate tehnică nu politică).
- Complementar acestor măsuri de reglementare economică a serviciilor trebuie modificată legislația în vigoare pentru acoperirea riscurilor operatorilor.
- Extinderea operării (regionalizarea) constituie o foarte sensibilă. Dacă nu se preiau riscurile Operatorilor (parametrii neconformi ai apei, infrastructura deficitară, fonduri limitate pentru realizarea investițiilor, etc.), va fi foarte greu de continuat acest demers. UAT trebuie să aibă un grad de răspundere în acest proces, la fel și ADI. Totodată, autoritățile cu responsabilități de control ar trebui să fie mai responsabile (apropos de dubla măsură în realizarea atribuțiilor și ignorarea condițiilor actuale de operare a serviciilor).
- Dezvoltarea sectorului de apă nu poate depăși cu mult media țării (a se vedea la transporturi, etc.). Pentru o accelerare a procesului de dezvoltare, trebuie în primul rând scurtată perioada de realizare a investițiilor (obținere avize, achiziții publice, etc.).
- Fără resurse financiare nu poți face investiții semnificative, și trebuie să existe o corelare a surselor de finanțare la nivel național și evident o disponibilizare a acestora.

Aspecte aduse în discuție de reprezentanții operatorilor

- La apă uzată nu există în momentul de fata constrângeri legale privind conectarea la rețeaua de canalizare. S-a propus de mai multe ori introducerea unei taxe de mediu pentru personale care nu sunt conectate la rețeaua de canalizare, însă acest lucru nu a fost luat în considerare.
- Când se preia o localitate nouă, impactul pe costurile de operare este foarte mare, și implicit asupra situației financiare generale a operatorilor.
- O altă problemă care trebuie rezolvată în perioada următoare se referă la acordarea unui sprijin pentru consumatorii vulnerabili.
- Cerințe privind eficiența economică, nu se regăsesc în legislația actuală, și acest lucru ar trebui avut în vedere cu ocazia modificării legislației.
- Trecerea la reglementarea economică trebuie să ajute operatorii, nu să îi împovăreze. În momentul de față lipsește stimularea care să ducă la reformă/ îmbunătățire.
- Trebuie făcute mai multe modificări legislative, în primul rând în ceea ce privește Ordonanța de urgență nr. 26/2012 privind unele măsuri de reducere a cheltuielilor publice și întărirea disciplinei financiare și de modificare și completare a unor acte normative. Și ARA își dorește scoaterea operatorilor regionali de sub aceste prevederi (i.e. plafonare salarii).
- Prin reglementarea economică a serviciilor s-a propus plafonarea salariilor și nu se consideră ca e o măsură bună (limitează angajarea de specialiști în special din zona de construcții).
- Structura planului de afaceri este destul de complicată. Se solicită multe detalii iar operatorii nu sunt încă pregătiți pentru toate aceste cerințe (ex: managementul activelor).
- Nu este de recomandată să se înceapă cu un procent de 1% pentru fondul de solidaritate. Într-o zi ar putea ajunge la 5% printr-o decizie politică.
- Nerespectarea indicatorilor de performanță asumați prin planul de afaceri poate avea consecințe negative asupra operatorilor, apropios de condiționarea pentru aprobarea prețurilor și tarifelor.
- În cazul unor operatori regionali, redevența actuală este deja mare iar prin această reglementare economică a serviciilor se statuează ca aceasta ar mai trebui crescută.
- În cazul unor operatori regionali e foarte dificil de eficientizat mai mult decât s-a realizat până în momentul de față. Nu se dorește ca managementul să fie penalizat pentru neatingerea unor ținte de

eficientizare. De asemenea, având în vedere contextul actual, comparația cu unele companii din UE nu este cea mai potrivită.

- Rata de suportabilitate de 2,5% calculată la venitul mediu reprezintă peste 4% la decilă cea mai săracă și acest lucru s-ar putea să fie o problemă. De asemenea, creșterea tarifului pentru a ajunge la o rată suportabilitate de 2,5%, poate duce la scăderea consumului.
- O propunere mai eficientă de reglementare economică a serviciilor ar fi fost dacă strategia de tarificare ar fi fost aprobată direct de către A.N.R.S.C..
- Este necesară îmbunătățirea mecanismului actual de constituire a fondului IID, prin vărsarea directă a sumelor aferente în contul special constituit (i.e. evitarea mecanismului actual de transfer a sumelor către UAT și apoi returnarea lor în contul IID)

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Titlul proiectului: Întărirea capacității administrative a Autorității Naționale de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice pentru reglementarea, autorizarea, evaluarea și monitorizarea serviciilor comunitare de utilități publice

Codul proiectului: 127462

Denumirea beneficiarului: Autoritatea Națională de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice

Data publicării: septembrie 2021

Conținutul acestui raport nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a Uniunii Europene sau a Guvernului României.

